

มาตรการบังคับใช้กฎหมายการขับรถขณะมึนเมา*

The Enforcement of Laws on Driving While Intoxicated

ธนาพร เครือสูงเนิน**

Thanaporn Kruasoongnoen

บทคัดย่อ

ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับการขับรถขณะมึนเมาหลายฉบับ แต่ยังคงพบว่า มีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายการขับรถขณะมึนเมา ได้แก่ ปัญหาการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ ที่มีการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงเกินไป ปัญหาการฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานที่ตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ มีการกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์เพียงเล็กน้อย ทำให้ผู้ขับขี่เสี่ยงที่จะรับการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ ปัญหาการกำหนดโทษกรณีการขับรถขณะมึนเมา ยังไม่มีความสอดคล้องกับความเสียหายที่เกิดขึ้น และปัญหาการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาล ซึ่งยังไม่มีมาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทศกาลวันปีใหม่และเทศกาลสงกรานต์ จึงเห็นสมควรที่จะศึกษาถึงการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการขับรถขณะมึนเมา เพื่อหามาตรการทางกฎหมายในการควบคุมอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการขับรถขณะมึนเมา และเพื่อเป็นแนวทางให้แก่วิธีในการแก้ไขกฎหมาย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นสำหรับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชนต่อไป

Abstract

There are many laws on the books about driving while intoxicated, but there are many problems with the enforcement of these laws. These include the problem of determining the level of alcohol in the blood. Also, the illegal level of alcohol in the blood is currently too high. Currently, refusal to submit to blood alcohol testing only results in a small fine (not to exceed 1,000 Bath). This approach is clearly too lenient. Violators easily avoid submitting themselves to blood testing.

*บทความนี้เรียบเรียงจากวิทยานิพนธ์เรื่อง มาตรการบังคับใช้กฎหมายการขับรถขณะมึนเมา ซึ่งได้ผ่านการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 2 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์กำธร กำประเสริฐ และรองศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล ส่วนคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ 3 ท่าน คือ อาจารย์ ดร.อุทัย อาทิวะ รองศาสตราจารย์จรัส เล็งวิทยา และอาจารย์ ดร.บวรวิทย์ เปื้องวงค์.

**นักศึกษาปริญญาโทตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารงานยุติธรรม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Another problem is the sale of alcoholic beverages during festivals. There are currently no bans in place forbidding the sale of alcohol during major festivals, such as New Year's Day and Songkran. It is necessary to examine the enforcement of laws relating to driving while intoxicated in order to seek legal measures to avoid the accidents that result when people drive drunk. The government should be guided in amending the current laws to improve public confidence and increase the safety of life and property.

คำสำคัญ: เมาแล้วขับ

Keywords: Driving while intoxicated

บทนำ

ประเทศไทยได้รับการจัดลำดับให้เป็นประเทศที่มีการบริโภคสุรามากเป็นอันดับ 5 ของโลก¹ นับเป็นลำดับต้น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรของโลก และคนไทยมีวัฒนธรรมการดื่มสุรา หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันเกือบทุกวันตั้งแต่บุคคลที่มีฐานะร่ำรวย จนถึงบุคคลที่มีฐานะยากจน ซึ่งอันตรายของแอลกอฮอล์จะออกฤทธิ์กดประสาทส่วนบริเวณสมองส่วนบนทำให้เกิดอาการมึนเมา และยิ่งดื่มมากขึ้นจะทำให้ไม่สามารถบังคับตัวเองได้ หากผู้ที่ดื่มสุราต้องขับซึ่งรถอันตรายของแอลกอฮอล์จะทำลายความสามารถในการขับขี่ การตัดสินใจและการบังคับรถเป็นไปได้ยากและส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุได้โดยง่าย ผลพวงอันเนื่องมาจากการดื่มสุราเป็นที่ทราบกันดีว่านำมาซึ่งความสูญเสียหลาย ๆ อย่าง ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาสุขภาพ และปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการขาดสติเพราะการดื่มสุราซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ การเกิดอุบัติเหตุทางถนน ทุกครั้งที่มีการเทศกาลรื่นเริงก็จะกลายเป็นเทศกาลนับศพกันอย่างที่เห็นมาตรการที่ภาครัฐได้ออกมหรณงค์ทั้งในการป้องกัน และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ก็ยังไม่สามารถลดสถิติการตาย และการบาดเจ็บของประชาชนในช่วงที่มีเทศกาลรื่นเริงที่มากับความเมาได้ จากรายงานของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน (ศปถ.) สรุปอุบัติเหตุช่วงเทศกาลวันปีใหม่ และเทศกาลสงกรานต์ 3 ปีซ้อนหลัง ดังนี้

อุบัติเหตุช่วงเทศกาลวันปีใหม่ พ.ศ. 2555 (30 ธันวาคม พ.ศ. 2554 – 5 มกราคม พ.ศ. 2555) เกิดอุบัติเหตุทางถนนรวม 3,093 ครั้ง เสียชีวิตรวม 336 คน บาดเจ็บรวม 3,375 คน พ.ศ. 2556 (27 ธันวาคม พ.ศ. 2555 – 2 มกราคม พ.ศ. 2556) เกิดอุบัติเหตุทางถนนรวม 3,176 ครั้ง เสียชีวิตรวม 365 คน บาดเจ็บรวม 3,329 คน พ.ศ. 2557 (27 ธันวาคม พ.ศ. 2556 – 2 มกราคม พ.ศ. 2557) เกิดอุบัติเหตุทางถนนรวม 3,174 ครั้ง เสียชีวิตรวม 366 คน บาดเจ็บรวม 3,345 คน

¹สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ, **เอ็ง! คนไทยดื่มสุราอันดับ 5 ของโลก**, [Online], Available URL: http://www.Thaieminfo.com/autopagev4/show_page.php?topic_id=232&auto_id=9&TopicPk, 2556 (ตุลาคม, 5).

อุบัติเหตุช่วงวันสงกรานต์ ซึ่งรายงานของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน (ศปถ.) พ.ศ. 2554 (11 - 17 เมษายน พ.ศ. 2554) เกิดอุบัติเหตุทางถนนรวม 3,215 ครั้ง เสียชีวิตรวม 271 คน บาดเจ็บรวม 3,476 คน พ.ศ. 2555 (11 - 17 เมษายน พ.ศ. 2555) เกิดอุบัติเหตุทางถนนขึ้นรวม 3,129 ครั้ง คนตาย 320 คน คนบาดเจ็บ 3,320 คน พ.ศ. 2556 (11 - 17 เมษายน พ.ศ. 2556) เกิดอุบัติเหตุทางถนนขึ้นรวม 2,828 ครั้ง คนตาย 321 คน คนบาดเจ็บ 3,040 คน

จากสถิติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าแม้ประเทศไทยจะได้มีการออกกฎหมายเพื่อบังคับเกี่ยวกับการขับรถยนต์มีนเมาออกมาหลายฉบับ แต่ก็ยังคงพบสถิติอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบนท้องถนนที่มีสาเหตุมาจากการดื่มสุรา ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวที่ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ต่าง ๆ หรือบทลงโทษอย่างชัดเจนนั้นยังไม่สามารถที่จะควบคุมหรือลดอุบัติเหตุจราจรที่เกิดจากการดื่มสุราของผู้ขับขี่ให้ลดลงได้ เนื่องจาก

1. ปัญหาการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ ในกรณีที่ผู้ขับขี่รถยนต์มีนเมาจะถูกดำเนินคดีจะต้องมีระดับปริมาณแอลกอฮอล์เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้ คือมีระดับปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดเกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ซึ่งหากพบระดับปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดให้ส่งตัวผู้นั้นพร้อมพยานหลักฐานในเบื้องต้นแก่พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจโดยเร็ว แต่ไม่ต้องเกินหกชั่วโมงนับแต่เวลาที่พบการกระทำความผิดดังกล่าวเพื่อดำเนินคดีต่อไป แต่หากผลการทดสอบปรากฏว่าระดับปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ ก็ให้ปล่อยตัวไปทันที ซึ่งตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43(2) ได้บัญญัติห้ามผู้ขับขี่รถในขณะเมาสุราหรือเมายาของอย่างอื่น โดยได้มีการวางมาตรการในการทดสอบว่าผู้ขับขี่เมาสุราหรือไม่นั้นเป็นไป ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2537) ซึ่งกำหนดให้ทดสอบว่าผู้ขับขี่รถเมาสุรา โดยให้ตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่จากการวัดลมหายใจ ตรวจวัดจากปัสสาวะ หรือตรวจวัดจากเลือด สำหรับการตรวจวัดจากปัสสาวะ หรือ ตรวจวัดจากเลือด ให้ใช้ในกรณีที่ไม่สามารถทดสอบโดยการตรวจวัดลมหายใจด้วยเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจได้เท่านั้น และถ้ามีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดเกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ให้ถือว่าเมาสุรา ในการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่ โดยให้ผู้ขับขี่รถเป่าลมหายใจเข้าเครื่องตรวจวัด แล้วอ่านค่าของแอลกอฮอล์ในเลือดเป็น มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ถ้าไม่สามารถทดสอบดังกล่าวได้ให้ทดสอบโดยตรวจวัดจากปัสสาวะหรือตรวจวัดจากเลือด

ซึ่งจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับแอลกอฮอล์ในเลือดกับโอกาสการเกิดอุบัติเหตุ พบว่าในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปในร่างกายแล้วแอลกอฮอล์จะถูกดูดซึมเข้าสู่กระแสโลหิต และกระจายไปทั่วร่างกาย แอลกอฮอล์จะมีผลต่อการทำงานของสมอง ทำให้เกิดอาการต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามระดับของแอลกอฮอล์ในกระแสเลือด ผู้ดื่มจะมีอาการมากขึ้นเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่ ปริมาณของแอลกอฮอล์ที่บริโภคเข้าไป อัตราการเพิ่มสูงขึ้นของแอลกอฮอล์ในร่างกาย ยิ่งดูดซึมเร็วอัตรานี้จะยิ่งมากขึ้น ทำให้มีอาการได้เร็ว และมากขึ้นตามลำดับผลของแอลกอฮอล์ที่มีต่อการทำงานของสมองจะสัมพันธ์กับปริมาณแอลกอฮอล์ในกระแสเลือด ผู้ขับขี่ที่

มีปริมาณแอลกอฮอล์เกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ผู้ดื่มจะมีความรู้สึกผ่อนคลายทางอารมณ์ ประสาท และกล้ามเนื้อลดความว่องไวลง ระยะเวลาในการตอบสนองยาวขึ้น การตัดสินใจช้าลง ความสามารถในการขับขี่ยานยนต์ลดลง เป็นระดับความเข้มข้นที่ถือว่าผู้ขับขี่ยังอยู่ในอาการมึนเมา นอกจากนี้ผู้ขับขี่ยังมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดตั้งแต่ 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์จะมีความสามารถในการขับขี่ยาลดลงถึง 8 เปอร์เซ็นต์และมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุเป็น 2 เท่าของคนที่ไม่ดื่มสุรา²

จากการศึกษาพบว่า การที่กฎหมายกำหนดให้ผู้มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์มีความผิดฐานเมาแล้วขับนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าการกำหนดปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดดังยังไม่เหมาะสม โดยระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์นั้นถือว่าสูงเกินสมควร เนื่องจากในทางการแพทย์มีความเห็นว่า แอลกอฮอล์ในเลือดเกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ส่งผลให้ผู้ขับขี่ยังมีความสามารถในการขับขี่ยาลดลงและมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุเป็น 2 เท่าของคนที่ไม่ดื่มสุรา อีกทั้งปริมาณแอลกอฮอล์ยังส่งผลต่อการปรับสภาพจากลูกตาทั้งสองถูกรบกวน เมื่อมีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดตั้งแต่ 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ซึ่งหมายถึง อาจทำให้เห็นภาพเป็นสองภาพหรือเป็นภาพเดียวแต่ไม่ชัด การออกฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ต่อร่างกายผู้ดื่มนั้น โดยรวมแล้วทำให้การรับรู้ของสมอง และสั่งการทำงานร่างกายได้ผิดเพี้ยนไปจากปกติในทางที่ลดประสิทธิภาพการรับรู้ตอบสนอง ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการควบคุมการขับขี่ยาลดลงและเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

จากการศึกษาทางประวัติศาสตร์กฎหมายของประเทศไทย จะพบว่า แต่เดิมวิถีชีวิตของคนไทยในอาณาจักรล้านนาไทย เวลาพี่น้องมาเยี่ยมเยียนกัน ถ้ามีการกินเหล้ากันจนถึงเมา เป็นหน้าที่ของเจ้าบ้านที่จะต้องไปส่ง หากไม่ไปและไม่ให้นอนค้างที่บ้าน ปล่อยให้ญาติผู้หนึ่งกลับไปและถูกฆ่าตายระหว่างทาง กฎหมายให้เจ้าของเหล้าชดใช้เงิน 110 เงิน การที่กฎหมายบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าของเหล้า (เจ้าของบ้าน) ก็โดยเห็นว่าการดื่มสุรานั้น ควรจะดื่มกันตอนกลางวัน ถ้าดื่มกันตอนกลางคืน ไม่ควรให้ผู้ร่วมดื่มเดินทาง เพราะอาจเกิดอันตรายได้ในระหว่างทาง เช่น ถูกโจรฆ่าตายได้³ เห็นได้ว่ากฎหมายไทยแต่เดิมก็มีความประสงค์ที่จะไม่ให้ผู้ดื่มสุราเดินทางในขณะที่เมาสุรา เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดปัญหาขึ้นระหว่างเดินทางเนื่องจาก ในสมัยก่อนยังต้องใช้ทางเท้าในการเดินทาง หากคนเมาเดินทางกลับเองโดยไม่มีสติอาจเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ในประเด็นนี้จึงเป็นเหตุผลหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดก็ไม่สมควรจะต้องดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่มีความเสี่ยงให้เกิดความเสียหายแม้ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดแก่ตนเอง หรือผู้อื่น นอกจากนี้หากศึกษาระดับแอลกอฮอล์เพื่อต้องการลดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการขับขี่ยานยนต์ขณะมึนเมา คงต้องพิจารณาความสัมพันธ์ของระดับแอลกอฮอล์ในเลือดกับโอกาสเกิดอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้น จะเห็นได้ว่าระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเพียง 20 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ก็มีผลต่อสมรรถภาพการขับขี่ยานยนต์ และมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้ หรือระดับแอลกอฮอล์ในเลือดตั้งแต่ 20 มิลลิกรัมก็มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุแล้ว

²จักรกริสัน กนกกัณหาพงษ์ และสุจิตรา สิลาลวัธย์, “ผลของสุราต่อการขับขี่ยานยนต์และการจราจร,” *วิศวกรรมสาร* 34, 1 (2524): 69-74.

³คำรณ กำประเสริฐ, *ประวัติศาสตร์กฎหมาย*, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519), หน้า 27-28.

จากการศึกษากฎหมายของต่างประเทศ ทั้งกฎหมายของประเทศสหราชอาณาจักร ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเกาหลีใต้ จะเห็นได้ว่าการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือด (Blood Alcohol Concentration: BAC) แตกต่างกันไป โดยประเทศ สหราชอาณาจักร และ ประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือด (BAC) ที่ 0.08 กรัม/100 มิลลิตร สำหรับประเทศ เกาหลีใต้กำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือด (BAC) เท่ากับประเทศไทย คือ 0.05 กรัม/100 มิลลิตร อย่างไรก็ตามจากการศึกษากฎหมายของต่างประเทศ พบว่า ประเทศต่าง ๆ ก็ประสบปัญหาของการ ขับขี่รถขณะมีเมามาเช่นเดียวกับประเทศไทย และพยายามกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือด (BAC) ใหม่ แต่ก็ยังไม่สามารถจะแก้ไขได้ เช่น รัฐบาลเกาหลีใต้ให้ความสำคัญปัญหาขับขี่รถขณะมีเมามากขึ้น โดยในปี ค.ศ. 2007 มีความพยายามผลักดันกฎหมาย เพื่อกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดไม่เกิน 0.03 กรัม/100 มิลลิตร แต่รัฐสภาไม่อนุมัติ เนื่องจากได้รับแรงกดดันจากกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์⁴ และในปี ค.ศ. 1998 ประเทศสหราชอาณาจักรก็มีความพยายามในการแก้ไขกฎหมาย เพื่ลดระดับแอลกอฮอล์เป็น 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ แต่รัฐสภาของสหราชอาณาจักรไม่ผ่านข้อเสนอ ดังกล่าว⁵ จากกรณีดังกล่าว แสดงให้เห็นได้ว่าหลายประเทศก็เล็งเห็นความสำคัญของการป้องกัน อุบัติเหตุ ที่เกิดจากการเมาแล้วขับ จึงได้มีการพยายามแก้ไขกฎหมายโดยลดระดับแอลกอฮอล์ในเลือด แต่คงเป็นปัญหาของแต่ละประเทศจึงส่งผลให้การแก้ปัญหานี้ไม่สามารถเป็นไปได้ อย่างไรก็ตามสำหรับ ประเทศไทยนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าหากเราพิจารณาจากการศึกษาทางการแพทย์ย่อมเป็นเหตุผลที่ชัดเจนใน การที่จะต้องมีการลดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ได้กำหนดให้เป็นความผิด

ดังนั้น จากสถิติของอุบัติเหตุที่เกิดจากสาเหตุการขับรถขณะมีเมามาของประเทศไทยที่มี อัตราสูง หากได้มีการแก้ไขโดยลดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ถือเป็นความผิด ย่อมถือเป็นมาตรการ ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการขับขี่รถขณะมีเมมาได้อีกทางหนึ่ง

2. ปัญหาโทษการฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานที่ตรวจระดับแอลกอฮอล์ ตามพระราชบัญญัติ จราจรทางบก พ.ศ. 2522 ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการตรวจวัดระดับปริมาณแอลกอฮอล์สำหรับผู้ ที่ ขับขี่รถไว้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตั้งแต่ตั้งด่านตรวจ มีอำนาจในการสั่งให้หยุดรถ และสั่งให้ทดสอบ ได้ ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้ขับขี่ผู้ใดขับขี่รถในขณะมีเมมา เจ้าหน้าที่ที่สามารถที่จะสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถและ ทำการทดสอบผู้ขับขี่ผู้นั้นว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะขับหรือเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นหรือไม่

ในการดำเนินคดี เกี่ยวกับผู้ขับขี่รถขณะมีเมมาเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องมีมาตรการ เพื่อให้ ได้มาซึ่งพยานหลักฐานอันจะสามารถนำตัวผู้ฝ่าฝืนมาลงโทษ เนื่องจากหากบุคคลเมาแล้วยังขับขี่รถก็

⁴ไวพจน์ ภูลาชัย, การบังคับใช้กฎหมายกรณีเมาแล้วขับในประเทศสหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ เวียดนาม สิงคโปร์และไทย, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2555), หน้า 21.

⁵กิตติพงษ์ สิมมาลี, “การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก : ศึกษากรณีผู้ขับขี่รถเมาสุรา,” (วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2546), หน้า 79.

จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนเองและผู้อื่น ดังนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องป้องกันโดยหากมีเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่า บุคคลมีอาการมีนเมาขณะขับรถก็สามารถจะสั่งให้มีการทดสอบระดับแอลกอฮอล์ได้ จากการศึกษาพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ใน มาตรา 43 โดยห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถ เช่น ในขณะที่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ หรือในขณะที่เมาสุราหรือของเมายาอื่น ซึ่งหากมีกรณีเหตุอันสมควรเชื่อว่าผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนโดยกระทำการขับขี่รถ ในขณะหย่อนความสามารถในอันที่จะขับ (มาตรา 43(1)) หรือ ขับขี่รถในขณะที่เมาสุราหรือของเมายาอื่น (มาตรา 43(2)) ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดรถและสั่งให้มีการทดสอบโดยเจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 142 วรรคสอง คือ เจ้าพนักงานดังกล่าว เห็นว่าผู้ขับขี่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ หรือ เมาสุราหรือของเมายาอื่นหรือไม่ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีอำนาจสั่งให้มีการทดสอบได้ ถ้าผู้ขับขี่ไม่ยอมทดสอบ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกักตัวผู้ขับขี่นั้นไว้ดำเนินการทดสอบได้ทันที โดยที่ผู้ขับขี่นั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

ถึงแม้ว่า กฎหมายจะให้อำนาจเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายก็ตาม แต่ปรากฏว่าหากผู้ขับขี่ไม่ยินยอมให้ทำการทดสอบในทุกกรณี เจ้าพนักงานมีอำนาจเพียงกักตัวผู้ขับขี่ไว้ทำการทดสอบเพียงเท่านั้น และผู้ขับขี่จะมีผิดฐานฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานปรับครั้งละไม่เกินหนึ่งพันบาท จะเห็นได้ว่าหากผู้ขับขี่ฝ่าฝืนไม่ยอมให้ความร่วมมือ ในการทดสอบระดับแอลกอฮอล์ในเลือดไม่ว่าจะโดยวิธีใด จะมีโทษปรับเพียงครั้งละไม่เกินหนึ่งพันบาทเท่านั้น หากพิจารณาจะเห็นได้ว่าเป็นโทษสถานเบา ในขณะที่เดียวกันการปรับผู้ขับขี่ที่ฝ่าฝืนการทดสอบนี้ก็ดำเนินการในชั้นพนักงานสอบสวนได้โดยไม่ต้องส่งตัวฟ้องต่อศาล ในขณะที่หากยินยอมทดสอบและมีผลของการตรวจสอบถ้าปรากฏว่าผู้ขับขี่เมาสุรา ก็จะเป็นความผิดตามมาตรา 160 ตรี ที่มีโทษ คือ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ที่มีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ และการดำเนินคดี (ต้องส่งเรื่องให้ศาลพิพากษาคดีและปรับชั้นพนักงานสอบสวนไม่ได้ ต้องถูกควบคุมตัวพิมพ์มือเพื่อตรวจสอบประวัติ) เมื่อพิจารณากรณีของการฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานโดยไม่ทดสอบระดับแอลกอฮอล์ในเลือดมีโทษเพียงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับหากยินยอมให้เจ้าพนักงานทดสอบและพบว่ามึนเมาหรือระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงเกินที่กฎหมายกำหนดก็จะถูกลงโทษที่ร้ายแรงกว่าในกรณีนี้จึง ส่งผลให้ผู้ขับขี่เลือกที่จะฝ่าฝืนคำสั่งให้ทดสอบระดับแอลกอฮอล์ จากกรณีดังกล่าวจึงเห็นได้ว่าการกำหนดบทลงโทษความผิดผู้ฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานนั้นอาจเป็นช่องว่างให้ผู้ขับขี่รถขณะมึนเมาหาทางหลีกเลี่ยงความผิด

หากพิจารณา เกี่ยวกับการกำหนดความผิดกรณีการฝ่าฝืนการทดสอบระดับแอลกอฮอล์โดยวิธีตรวจวัดลมหายใจ ซึ่งมีความผิดเพียงเล็กน้อยกับกรณีฝ่าฝืนไม่ยินยอมให้ตรวจ และการทดสอบหาสารเสพติดจากปัสสาวะตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 พบว่าใน มาตรา มาตรา 16 ที่บัญญัติว่า “บุคคลใดไม่ยินยอมให้ตรวจ หรือทดสอบหาสารเสพติดจากปัสสาวะ ต้องรับโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท” ดังนั้นในกรณีของการฝ่าฝืนการทดสอบระดับแอลกอฮอล์โดยวิธีตรวจวัดลมหายใจ คงต้องพิจารณาเรื่องการกำหนดบทลงโทษซึ่งต้อง

เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์การลงโทษ เพื่อป้องกันและยับยั้งความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อการป้องกันสังคมหรือเพื่อตัดโอกาสกระทำความผิดนี้มีหลักการว่า อาชญากรรมย่อมไม่เกิดขึ้นถ้าไม่มีอาชญากรหรืออาชญากรไม่มีโอกาสที่จะทำผิด การลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสกระทำความผิด

หากพิจารณากฎหมายของประเทศสหราชอาณาจักรเกี่ยวกับกรณีที่ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนไม่ยอมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือทดสอบเพื่อหาปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดว่าเมาสุราขณะขับขี่หรือพยายามขับขี่รถ เช่นนี้กฎหมายสหราชอาณาจักรถือว่าเป็นการกระทำความผิดกฎหมายต้องถูกฟ้องศาล อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญในการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเมาสุราขณะขับขี่รถ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องแจ้งให้นั้นทราบด้วยว่า ถ้าไม่ยอมให้เก็บตัวอย่างลมหายใจ เลือด หรือปัสสาวะ ต้องถูกฟ้องต่อศาล หากผู้ขับขี่ขัดขืนไม่ยอมให้ตรวจ และเก็บตัวอย่างลมหายใจ เลือด หรือปัสสาวะ อาจถูกกักตัวไว้ที่สถานีตำรวจเพื่อรอจนกว่าจะยอมให้ทดสอบ เมื่อผลการทดสอบปรากฏว่าผู้ขับขี่ไม่ได้กระทำความผิดเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าผู้ขับขี่รถนั้นสามารถขับขี่รถได้อย่างปลอดภัยก็ให้ปล่อยตัวไป ในขณะที่กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดให้การตรวจหรือทดสอบผู้ขับขี่ว่าเมาสุราหรือไม่ ตามหลักกฎหมายแล้ว ผู้ขับขี่ต้องให้ความยินยอมแก่เจ้าหน้าที่ในการตรวจทดสอบหาระดับปริมาณแอลกอฮอล์ การปฏิเสธจะได้รับโทษหนักตามกฎหมาย อันได้แก่ ถูกห้ามขับรถโดยถูกยึดใบอนุญาตขับรถ และถ้าหากการพิสูจน์ในศาลว่าผู้ขับขี่นั้นมีความผิดฐานเมาขับรถ ผู้นั้นก็จะถูกลงโทษในความผิดฐานขับรถในขณะที่เมา และขัดขืนไม่ให้ตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ โดยจะถูกลงโทษตามกฎหมายในความผิดฐานขับรถขณะเมา จะถูกลงโทษกักขังแม้ว่าควรจะได้รับโทษเพียงทัณฑ์บนเท่านั้น

จะเห็นได้ว่า ความแตกต่างระหว่างกรณีผู้ฝ่าฝืนไม่ยอมตรวจระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของประเทศไทย ประเทศสหราชอาณาจักร และประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นมีความแตกต่างกันมาก โดยมาตรา 154(3) คือ ถ้าผู้ขับขี่ฝ่าฝืนไม่ยอมทดสอบตามมาตรา 142 จะต้องระวางโทษปรับครั้งละไม่เกินหนึ่งพันบาท และการปรับผู้ขับขี่ที่ฝ่าฝืนการทดสอบนี้ ก็ดำเนินการในชั้นพนักงานสอบสวนได้ โดยไม่ต้องส่งตัวฟ้องต่อศาล ในขณะที่กฎหมายประเทศ สหราชอาณาจักร ได้กำหนดให้ผู้ขับขี่ที่ฝ่าฝืนไม่ยอมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือทดสอบเพื่อหาปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดว่าเมาสุราขณะขับขี่หรือพยายามขับขี่รถ เช่นนี้กฎหมายสหราชอาณาจักรถือว่าเป็นการกระทำความผิดกฎหมายต้องถูกฟ้องศาล ถือว่ามีกระบวนการดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืนแตกต่างกันโดยชัดเจน และกฎหมายของสหรัฐอเมริกาก็มีการกำหนดโทษที่มีผลกระทบต่อผู้ฝ่าฝืนอย่างชัดเจน ดังนั้นประเทศไทยจึงควรพิจารณาบัญญัติผลกระทบของการกรณีฝ่าฝืนไม่ยอมตรวจระดับแอลกอฮอล์ในเลือด โดยมุ่งเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิของบุคคลอื่นไม่ให้ได้รับอันตรายจากผู้ขับขี่ที่มีแอลกอฮอล์ในเลือด

3. ปัญหาการกำหนดโทษสำหรับกรณีขับรถขณะเมา การกำหนดโทษสำหรับกรณีขับรถขณะเมานั้น ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจราจรทางบกพ.ศ. 2522 มาตรา 43 (2) บัญญัติว่า“ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น...” และมาตรา 160 ตรี ได้กำหนดอัตราโทษผู้ขับรถในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึง

สองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีการกำหนดโทษสำหรับการเมาแล้วขับ แต่การกระทำความผิดดังกล่าวยังไม่ลดจำนวนลง อีกทั้งยังมีการกระทำความผิดเพิ่มมากขึ้นอีกในปัจจุบัน นั่นอาจจะเป็นเพราะว่าโทษสำหรับความผิดฐานขับรถในขณะมึนเมา มีอัตราโทษที่น้อยเกินไปซึ่งจะทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวที่จะกระทำความผิด และไม่ยำเกรงต่อบทลงโทษที่ตนจะได้รับจากการกระทำความผิด จะเห็นได้จากความผิดฐานขับรถในขณะมึนเมานั้น ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ตรีได้กำหนดอัตราโทษผู้ขับรถในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ ซึ่งการกำหนดโทษทางอาญาในอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับนั้น ถือได้ว่าเป็นโทษที่ไม่รุนแรงนัก เมื่อเทียบกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเมาแล้วขับ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมาก ทั้งชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของผู้ขับขี่เองและของผู้อื่น ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันปัญหา หรือแก้ไขปัญหของการขับรถในขณะมึนเมา การลงโทษผู้กระทำความผิดควรที่จะเป็นการกำหนดโทษที่เหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดขึ้น และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์การลงโทษทางอาญาดังนี้ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวต่อการลงโทษและไม่กล้าที่จะกระทำความผิด จึงควรที่จะกำหนดโทษตามแนวคิดการลงโทษเพื่อยับยั้งข่มขู่ เนื่องจากแนวความคิดของวัตถุประสงค์การลงโทษเพื่อยับยั้งข่มขู่นี้เชื่อว่า การกระทำความผิดเกิดขึ้นจากคนไม่เกรงกลัวกฎหมายหรือการบังคับใช้กฎหมายอ่อนแอ ทั้งนี้เพราะมนุษย์มีเหตุมีผล และมีเจตจำนงอิสระที่จะเลือกหรือไม่เลือกทำสิ่งใดก็ได้ โดยเลือกทำสิ่งที่จะทำให้ตนเองได้รับประโยชน์และความพึงพอใจ แต่ไม่เลือกทำสิ่งที่ทำให้เกิดความทุกข์และเจ็บปวด ดังนั้น มนุษย์จึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตน การกระทำความผิดจึงเกิดจากการเลือกกระทำของตนเอง เนื่องจากเห็นว่าได้ประโยชน์มากกว่าจึงกล้าเสี่ยงที่จะกระทำความผิด

หากพิจารณาจากกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับกรณีผู้ขับรถขณะมึนเมาแล้วจะเห็นว่าสหรัฐอเมริกาได้มีการกำหนดโทษของผู้กระทำความผิดตามระดับปริมาณแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดและจำนวนครั้งของการกระทำความผิด ซึ่งถ้ามีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดน้อยและจำนวนครั้งของการกระทำความผิดน้อยโทษสำหรับผู้กระทำความผิดก็จะน้อยตามไปด้วยแต่ถ้าปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่มีปริมาณมากและมีจำนวนของการกระทำความผิดมากโทษสำหรับผู้กระทำความผิดก็จะมากตามไปด้วย⁶ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหการขับรถในขณะมึนเมา และเป็นการลงโทษที่ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่กล้าที่จะกระทำความผิดหรือเกรงกลัวต่อ

⁶ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, มาตรการทางกฎหมายของรัฐ Pennsylvania เรื่องเมาไม่ขับ, [Online], Available URL: <http://cas.or.th/index.php/alcoholdb/read/45,2555> (เมษายน).

การกระทำความผิดนั่นเองซึ่งการกำหนดบทลงโทษดังกล่าว ทำให้ปัญหาที่เกิดจากการจับขังรถในขณะมีเงินเหมายจำนวนลดลง

ส่วนการกำหนดสำหรับความผิดฐานจับขังรถในขณะมีเงินเหมายของประเทศเกาหลีใต้ได้มีการกำหนดโทษสำหรับผู้จับขังรถขณะเหมายสุรา คือ ลงโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 10 ล้านวอน (คิดเป็นเงินไทยประมาณ 286,000 บาท) และพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี และหากผู้จับขังรถในขณะมีเงินเมาแล้วก่อให้เกิดอุบัติเหตุมีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 15 ล้านวอน (คิดเป็นเงินไทยประมาณ 429,000 บาท) และเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่⁷

จากการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การกำหนดโทษกรณีผู้จับขังรถขณะเหมายสุราของทั้งสองประเทศ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การลงโทษทางอาญา โดยเป็นการข่มขู่ยับยั้งทั้งในเรื่องการกำหนดโทษตามระดับปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด และอัตราค่าปรับที่สอดคล้องกับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น จากการจับขังรถขณะเหมายสุราส่วนการกำหนดโทษกรณีผู้จับขังรถในขณะมีเงินเหมายของไทยนั้น ถือว่ายังไม่เหมาะสมควรได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งการลงโทษควรกำหนดโทษให้เหมาะสมกับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเหมาะสมของการกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดกรณีผู้จับขังรถขณะเหมายสุรา จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ตรี ให้มีความเหมาะสมระหว่างโทษกับการกระทำความผิดนั้น เพื่อให้มีความเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับ จนไม่กล้าที่จะกระทำความผิด

4. ปัญหาการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาล ปัจจุบันรัฐบาลได้กำหนดมาตรการเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อป้องกันในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และง่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 ในการกำหนดวันเวลาในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ดังนี้ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน หรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วยก็ได้ ซึ่งสำนักนายกรัฐมนตรีได้ออกประกาศกำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2552 โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2552 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา ยกเว้นการขายในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม”

นอกจากนี้ได้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2550 มาตรา 155 ที่กำหนดว่า “ผู้ใดขายจำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตเลือกตั้งใน ระหว่างเวลา 18.00 นาฬิกาของวันก่อน

⁷ไวยวัฒน์ กุลาชัย, เรื่องเดิม, หน้า 22.

วันเลือกตั้งหนึ่งวัน จนถึงวันเลือกตั้งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับจะเห็นได้ว่าภาครัฐมีความพยายามที่จะออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งปัจจุบันข้อ ขาดง่ายส่งผลให้เกิดอันตรายทั้งตนเองและผู้อื่น

อย่างไรก็ตาม มาตรการควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีอยู่ก็ยังไม่สามารถจะลดจำนวนของความเสียหายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในเทศกาลต่าง ๆ และจากการศึกษาของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา พบว่ามีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรสูงกว่าช่วงปกติ 2.2 เท่า หรือชั่วโมงละ 3 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการเมาสุรา และองค์การอนามัยโลกระบุชัดว่า มาตรการจำกัดวันเวลาจำหน่ายสุรา มีผลโดยตรงต่อการลดการดื่มและลดอุบัติเหตุ ซึ่งร้อยละ 27.5 ของประเทศทั่วโลก

ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีกฎหมายของมลรัฐกำหนดห้ามจำหน่ายสุราในวันอาทิตย์จำนวน 18 มลรัฐ เช่น มลรัฐฟลอริดา เป็นต้น ส่วนมลรัฐอาร์เคนเซอร์นั้นได้มีการห้ามจำหน่ายสุราในวันอาทิตย์ อีกทั้งยังห้ามขายในวันคริสต์มาส ซึ่งถือว่าเป็นเทศกาลเฉลิมฉลองและวันสำคัญของผู้นับถือศาสนาคริสต์

ถึงแม้ว่าบุคคลจะมีสิทธิในการแสวงหาความสุขในการเสพสุรา แต่การใช้สิทธิในการแสวงหาความสุขนั้น ต้องไม่ไปรบกวนหรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนและความเสียหายต่อชีวิตเนื้อตัว ร่างกายและทรัพย์สินของบุคคลอื่น ดังนั้นจึงควรกำหนดมาตรการควบคุมการจำหน่ายในช่วงเทศกาลดังกล่าว เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่มีสาเหตุมาจากผู้ขับรถขณะมึนเมาในช่วงเทศกาลดังกล่าว โดยมุ่งคุ้มครองสิทธิของบุคคลอื่นไม่ให้ได้รับอันตรายจากผู้ขับรถขณะมึนเมา

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาได้ศึกษาวิเคราะห์ และพิจารณาหาแนวทางแก้ไข โดยเปรียบเทียบกับมาตรการของกฎหมายต่างประเทศ เพื่อให้ได้แนวทางแก้ไขปัญหานั้นที่จะส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถลดอุบัติเหตุจากการเมาแล้วขับได้ในอนาคต จึงสมควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) แก้ไขกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ข้อ 3 โดยกำหนดให้ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดเกิน 20 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ให้ถือว่าเมาสุรา

2) เพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 154/1 โดยบัญญัติว่า “ผู้ขับขี่ผู้ใดไม่ยินยอมให้ตรวจหาระดับแอลกอฮอล์จากลมหายใจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาท และพักใบอนุญาตขับขี่ชั่วคราวไม่เกินสิบแปดเดือน”

3) เพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160/1

มาตรา 160/1 “ผู้ใดฝ่าฝืนขับรถในขณะเมาสุราหรือเมาของอย่างอื่น และมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือด 20–50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ต้องระวางโทษจำคุกหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ชั่วคราวไม่เกินหกสิบวัน

ขับรถในขณะเมาสุรา หรือเมาของอย่างอื่น และมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือด สูง 51–79 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำ

ทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะไม่เกินสิบแปดเดือน และอาจต้องเข้ารับการบำบัดรักษาตามคำสั่งศาล

ขับขี่ยานพาหนะในขณะเมาสุรา หรือเมาของอย่างอื่น และมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือด 80 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ขึ้นไปเปอร์เซ็นต์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับขึ้นค่าห้าหมื่นบาท บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะไม่เกินสิบแปดเดือน และอาจต้องเข้ารับการบำบัดรักษาตามคำสั่งศาลหรือเข้าอบรมตามที่ศาลกำหนด”

โดยนำค่าปรับที่ได้มาสมทบทุนในกองทุนเหยื่อเมาแล้วขับ เพื่อเป็นการเยียวยาช่วยเหลือผู้ที่ประสบอุบัติเหตุจากผู้ขับรถขณะมีเมามา

4) กำหนดให้ออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยบัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันขึ้นปีใหม่ระหว่างวันที่ 31 ธันวาคมถึงวันที่ 2 มกราคมของทุกปี และวันสงกรานต์ระหว่างวันที่ 13 เมษายนถึง 15 เมษายนของทุกปี” ทั้งนี้โดยอาศัยอำนาจตามความมาตรา 4 และมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

บรรณานุกรม

- คำธร กำประเสริฐ. **ประวัติศาสตร์กฎหมาย**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.
- กิตติพงษ์ สิมมาลี. “การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก : ศึกษากรณีผู้ขับขีรถเมาสุรา.”
วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2546.
- จักรกริสน์ กนกกันตพงษ์ และสุจิตรา ลีลาวัลย์. “ผลของสุราต่อการขับรถอุบัติเหตุการจราจร.”
วิศวกรรมสาร 34, 1(2524): 69-74.
- ไวพจน์ กุลาชัย, **การบังคับใช้กฎหมายกรณีเมาแล้วขับในประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้
เวียดนาม สิงคโปร์และไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง
เสริมสุขภาพ (สสส.). 2555.
- ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. **มาตรการทางกฎหมายของรัฐ Pennsylvania เรื่องเมาไม่ขับ**. [Online]. Available
URL:<http://cas.or.th/index.php/alcoholdb/read/45>, 2555 (เมษายน).
- สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ. **อึ้ง! คนไทยดื่มสุราอันดับ 5 ของโลก**. [Online]. Available
URL:http://www.thaiemsinfo.com/autopagev4/show_page.php?topic_id=232&auto_id=9&TopicPk, 2556 (ตุลาคม, 5).